

Dit is een automatische vertaling. [Raadpleeg de oorspronkelijke taal](#). De Europese Commissie is niet aansprakelijk voor de kwaliteit en nauwkeurigheid van deze automatische vertaling.

[Belangrijke informatie over machinevertaling](#)

Commissie stelt opschorting voor van handelsconcessies met Israël en sancties tegen extremistische ministers van de Israëlische regering en gewelddadige kolonisten *

Brussels, 17 september 2025

Naar aanleiding van de aankondiging van voorzitter **Von der Leyen** in haar [toespraak over de Staat van de Unie](#) heeft de Europese Commissie vandaag bij de Raad haar voorstel ingediend om bepaalde handelsgerelateerde bepalingen van de associatieovereenkomst tussen de EU en Israël ("de overeenkomst") op te schorten, alsook haar voorstellen voor sancties tegen Hamas, extremistische ministers en gewelddadige kolonisten.

De Commissie zet ook haar bilaterale steun aan Israël stop, met uitzondering van steun aan het maatschappelijk middenveld en Yad Vashem. Concreet heeft dit gevolgen voor toekomstige jaarlijkse toewijzingen tussen 2025 en 2027, alsook voor lopende institutionele samenwerkingsprojecten met Israël en projecten die worden gefinancierd in het kader van de regionale samenwerkingsfaciliteit EU-Israël.

De voorstellen volgen op een evaluatie van de naleving door Israël van artikel 2 van de overeenkomst, waarin werd vastgesteld dat de door de Israëlische regering genomen maatregelen een inbreuk vormen op essentiële elementen met betrekking tot de eerbiediging van de mensenrechten en de democratische beginselen. Dit geeft de EU het recht de overeenkomst eenzijdig op te schorten.

In het bijzonder verwijst deze schending naar de snel verslechterende humanitaire situatie in Gaza na de militaire interventie van Israël, de blokkade van humanitaire hulp, de intensivering van militaire operaties en het besluit van de Israëlische autoriteiten om het nederzettingsplan in het zogenaamde E1-gebied van de Westelijke Jordaanoever vooruit te helpen, wat de tweestatenoplossing verder ondermijnt.

Ursula von der Leyen, voorzitter van de Europese Commissie: *"De gruwelijke gebeurtenissen die dagelijks in Gaza plaatsvinden, moeten een halt worden toegeroepen. Er moet een onmiddellijk staakt-het-vuren komen, onbeperkte toegang voor alle humanitaire hulp en de vrijlating van alle gijzelaars die door Hamas worden vastgehouden. De Europese Unie blijft de grootste donor van humanitaire hulp en een niet aflatende voorvechter van de tweestatenoplossing. In overeenstemming met deze principiële toezeggingen en rekening houdend met de ernstige recente ontwikkelingen op de Westelijke Jordaanoever, stellen wij voor de handelsconcessies met Israël op te schorten, extremistische ministers en gewelddadige kolonisten sancties op te leggen en de bilaterale steun aan Israël op te schorten, zonder afbreuk te doen aan onze werkzaamheden met het Israëlische maatschappelijk middenveld of Yad Vashem."*

De opschorting heeft betrekking op de belangrijkste handelsgerelateerde bepalingen van de overeenkomst en betekent in de praktijk dat de invoer uit Israël zijn preferentiële toegang tot de EU-markt zal verliezen. Deze goederen zullen derhalve rechten worden geheven op het niveau dat wordt toegepast op elk ander derde land waarmee de EU geen vrijhandelsovereenkomst heeft gesloten.

Volgende stappen

Schorsing van handelsgerelateerde bepalingen

De Commissie stelt een besluit van de Raad voor betreffende de opschorting van bepaalde handelsgerelateerde bepalingen van de overeenkomst die onder de gemeenschappelijke handelspolitiek van de Unie vallen.

De Raad moet het besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen aannemen.

Het besluit treedt in werking op de datum waarop het wordt vastgesteld.

Zodra het besluit is aangenomen, zal de Associatieraad EU-Israël in kennis worden gesteld van de opschorting. De opschorting wordt van kracht 30 dagen na de kennisgeving aan de Associatieraad.

Sancties tegen Hamas, extremistische ministers van de Israëliëse regering en gewelddadige kolonisten

Concreet bestaat het pakket uit 5 ontwerpwetgevingshandelingen met 9 voorstellen voor plaatsing op de lijst tegen de ministers en de kolonisten (in het kader van de wereldwijde EU-sanctieregeling voor de mensenrechten), alsook een versterkt pakket van plaatsing op de lijst tegen 10 leden van het politiebureau van Hamas, op basis van een nieuw plaatsingscriterium in het kader van de sanctieregeling van Hamas.

De Raad moet het besluit nu met eenparigheid van stemmen goedkeuren.

Achtergrond

Na het recente besluit van Israël om een blokkade in te stellen voor de toegang van humanitaire hulp tot Gaza, is de humanitaire situatie verslechterd tot een ongekend en onhoudbaar niveau, gedreven door voortdurende bombardementen, militaire operaties, massale ontheemding en de ineenstorting van basisdiensten.

De hoge vertegenwoordiger van de EU heeft aan de Raad Buitenlandse Zaken van 23 juni 2025 een evaluatie voorgelegd waarin werd geconcludeerd dat er aanwijzingen zijn dat Israël inbreuk zou maken op artikel 2 van de Euro-mediterrane overeenkomst, waarin de eerbiediging van de mensenrechten en de democratische beginselen als essentieel onderdeel van die overeenkomst wordt aangemerkt.

Schending van artikel 2 vormt een ernstige materiële schending van die overeenkomst. De Europese Unie heeft het recht om op een dergelijke inbreuk te reageren op een wijze die evenredig is en om het einde van de schendingen te bevorderen. Gezien de bijzondere urgentie van de situatie kan de EU optreden zonder eerst een beroep te doen op de Associatieraad die bij de overeenkomst is ingesteld.

In haar toespraak over de Staat van de Unie 2025 op 10 september 2025 kondigde Ursula **von der Leyen**, voorzitter van de Europese Commissie, aan dat de Europese Commissie een gedeeltelijke opschorting van de associatieovereenkomst inzake handelsgerelateerde aangelegenheden zou voorstellen.

Bij de Europees-mediterrane overeenkomst wordt een associatie tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Staat Israël, anderzijds.

In artikel 2 van de Euro-mediterrane overeenkomst is het volgende bepaald: "De betrekkingen tussen de partijen en alle bepalingen van de overeenkomst zelf zijn gebaseerd op de eerbiediging van de mensenrechten en de democratische beginselen, die de leidraad vormen voor hun interne en internationale beleid en een essentieel onderdeel van deze overeenkomst vormen."

Handel tussen de EU en Israël

De EU is de grootste handelspartner van Israël, goed voor 32 % van de totale handel van Israël in goederen met de wereld in 2024. Israël is de 31e grootste handelspartner van de EU.

Totale handel in **goederen** tussen de EU en Israël in 2024: 42,6 miljard euro.

De EU-invoer uit Israël bedroeg 15,9 miljard EUR, onder leiding van:

1. machines en transportmiddelen (7 miljard €, 43,9%)
2. chemische stoffen (2,9 miljard EUR, 18 %), en
3. overige industrieproducten (1,9 miljard EUR, 12,1 %).

De uitvoer van de EU naar Israël bedroeg 26,7 miljard EUR en werd gedomineerd door:

4. machines en transportmiddelen (11,5 miljard euro, 43 %),
5. chemische stoffen (4,8 miljard EUR, 18 %), en
6. overige industrieproducten (3,1 miljard EUR, 11,7 %).

De handel in **diensten** tussen de EU en Israël bedroeg in 2023 25,6 miljard EUR (de EU-invoer 10,5 miljard EUR en de uitvoer 15,1 miljard EUR).

Bilaterale steun van de EU aan Israël

De financiële steun van de EU aan Israël wordt gedekt door het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking (NDICI) Europa in de wereld (NDICI-GE) voor de periode 2021-2027. In dit verband zou Israël in het kader van het huidige MFK tussen 2025 en 2027 gemiddeld 6 miljoen EUR per jaar ontvangen.

Daarnaast zal de EU ook de institutionele samenwerkingsprojecten opschorten, met inbegrip van jumelageprogramma's en -projecten in het kader van de regionale samenwerkingsfaciliteit EU-Israël ten behoeve van Israël in de regio in het kader van de Abraham-akkoorden. Het bedrag dat in de wacht moet worden gezet, bedraagt ongeveer 14 miljoen euro.

Sancties tegen gewelddadige kolonisten

In het kader van de wereldwijde EU-sanctieregeling voor de mensenrechten heeft de Raad tot dusver negen personen en vijf entiteiten op de lijst geplaatst die verband houden met gewelddadig extremisme op de Westelijke Jordaanoever en in Oost-Jeruzalem, alsook met het blokkeren van humanitaire hulp in Gaza.

Op 7 december 2020 heeft de Raad een wereldwijde sanctieregeling voor de mensenrechten ingesteld, die van toepassing is op daden zoals genocide, misdaden tegen de menselijkheid en andere ernstige schendingen of misbruiken van de mensenrechten (bv. foltering, slavernij, buitengerechterlijke executies, willekeurige arrestaties of opsluitingen). De wereldwijde EU-sanctieregeling voor de mensenrechten onderstreept dat de EU vastbesloten is haar rol bij de aanpak van ernstige mensenrechtenschendingen wereldwijd te versterken. Het is een strategisch doel van de Unie om ervoor te zorgen dat iedereen de mensenrechten daadwerkelijk kan uitoefenen. Eerbiediging van de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en mensenrechten is een fundamentele waarde van de Unie en van haar gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid.

In zijn conclusies van 27 juni 2024 herhaalt de Europese Raad zijn krachtige veroordeling van de brute terroristische aanslagen van Hamas en andere terroristische groeperingen tegen Israël op 7 oktober 2023. De Europese Raad veroordeelde met klem het aanhoudende geweld van extremistische kolonisten op de Westelijke Jordaanoever, met inbegrip van Oost-Jeruzalem, en verzocht de Raad verder te werken aan verdere beperkende maatregelen tegen extremistische kolonisten. De Europese Raad riep ook op tot veilige toegang tot de heilige plaatsen en tot handhaving van de status quo. Tot slot veroordeelde de Europese Raad de besluiten van de Israëlische regering om de illegale nederzettingen op de bezette Westelijke Jordaanoever verder uit te breiden en drong hij er bij Israël op aan deze besluiten ongedaan te maken.

Voor meer informatie

[Voorstel van de Commissie](#)

[Betrekkingen EU-Israël \(EDEO\)](#)

[Handelsbetrekkingen EU-Israël](#)

[Betrekkingen EU-Israël \(DG MENA\)](#)

[Euro-mediterrane overeenkomst](#)

* Bijgewerkt op 18/09/2025

"De gruwelijke gebeurtenissen die dagelijks in Gaza plaatsvinden, moeten stoppen. Er moet een onmiddellijk staakt-het-vuren komen, onbeperkte toegang voor alle humanitaire hulp en de vrijlating van alle gijzelaars die door Hamas worden vastgehouden. De Europese Unie blijft de grootste donor van humanitaire hulp en een niet aflatende voorvechter van de tweestatenoplossing. In overeenstemming met deze principiële toezeggingen en rekening houdend met ernstige recente ontwikkelingen op de Westelijke Jordaanoever, stellen we voor om handelsconcessies met Israël op te schorten, extremistische ministers en gewelddadige kolonisten te sanctioneren en bilaterale steun aan Israël op te schorten, zonder onze werkzaamheden met het Israëlische maatschappelijk middenveld of Yad Vashem te beïnvloeden."

Ursula von der Leyen, voorzitter van de Europese Commissie - 18/09/2025

"We zijn het er allemaal over eens dat de situatie in Gaza de verkeerde kant op blijft gaan. We moeten gebruik maken van de instrumenten die we tot onze beschikking hebben om de Israëlische regering onder druk te zetten om van koers te veranderen. Onder de opties die op tafel liggen, het opschorten van handelsconcessies en het opleggen van sancties aan extremistische ministers, gewelddadige kolonisten en Hamas-agenten, zou een sterke boodschap van de Europese Unie zijn: Deze oorlog moet eindigen, het lijden moet stoppen en de gijzelaars moeten worden vrijgelaten. De volgende cruciale stap is het verkrijgen van steun van onze lidstaten om dit voorstel uit te voeren."

Kaja Kallas, hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en vicevoorzitter van de Commissie - 18/09/2025

"We houden alle bilaterale financiële steun aan de Israëlische regering op. We blijven pleiten voor een tweestatenoplossing - een die gebaseerd is op een veilig Israël en een levensvatbare Palestijnse Autoriteit. Om dit mogelijk te maken, ondersteunen we het Palestijnse hervormingsproces met aanzienlijke financiële middelen van 1,6 miljard euro voor de komende twee jaar. Maar onze financiering alleen is niet voldoende. De komende Palestijnse donorgroep zal dienen als platform om de inspanningen van regionale en internationale partners te katalyseren. We nodigen anderen uit om zich bij ons aan te sluiten en hun steun te beloven."

Dubravka Šuica, commissaris voor het Middellandse Zeegebied - 18/09/2025

Contactpersoon voor de pers:

[Olof GILL](#) (+32 2 29 65966)

[Anouar EL ANOUNI](#) (+32 2 584 2106)

[Guillaume MERCIER](#) (+32 2 29 80564)

[Ana APSE-PAESE](#) (+32 2 29 87348)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)

Gerelateerde media

[Press conference by Kaja Kallas, High Representative of the Union and Vice-President of the European Commission, Maroš Šefčovič, and Dubravka Šuica, European Commissioners, on a package of proposals on Israel](#)